

„NAŠ GLAS“ izide vsakega prvega, desetega in dvajsetega v mesecu. Naročnina za celo leto Din 40.—, za pol leta Din 20.—, za četrt leta Din 10.—. — Za inozemstvo je dodati poštnino. — Oglasi po ceniku. —

NAŠ GLAS

Uredništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6/L. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Upravištvu: Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 6. Račun poštne hranilnice v Ljubljani št. 11.467.

Osrednje glasilo državnih nameščencev in upokoјencev.

Položaj švicarskega uradništva.

Naše čitatelje bo gotovo zanimalo vsaj v glavnih obrisih spoznati ureditev gmočnega in pravnega položaja državnega (oz. kakor pravijo: zveznega) uradništva v Švici. Ta blagoslovljena republika, ki si je ves čas svetovne vojne znala ohraniti nevtralnost in z njo mir in blagostanje, je po svojih javnopravnih in socialnih ustanovah v mnogem lahko vzor drugim državam.

Švicarski uradniki so izvoljeni uradniki, čeprav le bolj po imenu nego v resnici. Zakaj zvezne uradnike voli zvezni svet, ki je najvišja vladna korporacija švicarske republike, za sodne uradnike so volilni organi sodišča, železniške uradnike pa volijo železniška oblastva. Značaj izvoljenega uradništva se najjasneje kaže v tem, da so vsi uradniki, kolikor to izjemne in posebne določbe drugače ne določajo, postavljeni samo za točno omejen čas, t. j. za tri leta.

Od 1. januarja 1928. velja v Švici nov uradniški zakon, ki vsebuje vse predpise o pravnem položaju in o službenih prejemkih zveznih uradnikov. Pred tem je bilo v Švici več različnih zakonov, ki so urejali posamezne dele celotnega kompleksa uradniških vprašanj.

Kakor smo že povedali, volijo v Švici uradnike za določeno dobo. Navzlic temu postavljenju uradnikov samo za tri leta vsebuje novi uradniški zakon določbe, ki urejajo napredovanje, časovne vsakoletne poviške prejemkov, ki določajo najvišjo stopnjo plače, ki govorijo o triletnicah, o neizvolitvi po lastni krivdi, in potem določbe, ki odredjajo, da mora uradnik tri mesece pred potekom službene dobe, za katero je bil postavljen, podati posebno izjavo, če noče sprejeti vnovične izvolitve. Sicer pa se v Švici tudi nosilci drugih javnih uradov in oblastev, katerih ne vodijo uradniki, le redko menjajo.

Vlada (zvezni svet) mora označiti urade, čijih predstavitelji imajo značaj uradnikov. Zvezna skupščina mora nato to določitev potrditi. Uradniška mesta se morajo razpisati, razen v posameznih slučajih, katere določi vlada, ki lahko v slučaju, če se ne udeleži razpisa dovolj kompetentov, vloži priziv. Vlada določa delovni čas, odreja stopnjo izobrazbe, katere je potrebna za izvolitev, določa pogoje za izvolitev oziroma nastavitev ter načela za napredovanje. Ureja in sistemizira službena mesta, izdaja navodila o nošnji službene obleke in izdaja načelna navodila o voznih ugodnostih, iz katerih navodil pa še ne izvira nobena pravna obveznost. Uradnik nima pravice do določenega uradnega mesta in je mogoče določiti vsakemu uradniku, da izvršuje drug službeni posel. Če je treba zaradi bolezni uradniku odkazati drugo zaposlitev, mu ostanejo prvotni prejemki.

Samo izjemoma je dovoljeno izvrševanje takih postranskih poslov, s katerimi uradnik želi doseči postranski dohodek. Tako n. pr. članstvo v upravnih svetih pridobitnih korporacij, razen takih, zadržug, ki so omejene na gospodarsko pomoč svojih članov-zadrušnikov. Nezdržljivo z značajem uradnika je izvrševanje obrti, opravljanje trgovskih poslov ali pa vodstvo gostilne. Gostilniške obrti ne sme izvrševati tudi noben družinski član, ki živi v skupnem gospodinjstvu z uradnikom.

Štrajk je uradništvu prepovedan. Uradniki ne smejo biti člani združenj, ki se poslužujejo štrajkov kot sredstva za doseg svojih ciljev ali pa, ki

so po svojih namenih ali sredstvih, določenih za to, protipravna oz. državno nevarna. Izvajanje teh določb je pridržano republikanski vladi (zveznemu svetu). Za sprejem vsake javne službe (kakor ta zakon v nasprotju z uradniško službo naziva poslanske mandate, sodniška mesta itd.) je uradnikom treba oblastvenega dovoljenja. Če je uradnik zaradi izvrševanja take javne službe zadržan delj nego 15 dni, se mu more odtegniti primeren del službenih prejemkov, službe prostih dni ali pa dopustov in odmorov. Uradnikom je prepovedano sprejemati darila. Uradna molčečnost je strogo predpisana in smejo uradniki o stvarih svoje službe pred sodišči nastopati kot priče samo po posebni izrečni pooblastitvi, to celo potem, ko je že službeno razmerje razrešeno. Za povzročeno škodo jamči uradnik državi po oblihi predpisih civilnega prava. Uradnike je mogoče disciplinsko kazensko zasledovati. Zanimiva je določba, ki kot kazni odreja odtegnitev pravice do voznih ugodnosti. Najvišje disciplinsko oblastvo je zvezni svet, za sodno uradništvo sodišča, dočim so vojaški uradniki podrejeni določbam za švicarsko vojsko, a uradniki mejnih stražnih odredov pa carinski upravi po predpisih o obmejni stražni službi.

Po prejemkih so uradniki razdeljeni v 26 plačilnih razredov. V vsakem razredu je določena poleg minimalne tudi maksimalna plača, katero doseže uradnik po 15 letnih stopnjah. V plačilnih razredih 25 in 26 znaša vsako napredovanje vsaj 100 frankov na leto. Opozorjam, da znaša zdaj vrednost švicarskega franka pri nas nekaj malega manj nego 11 dinarjev.

Tu sledi pregledna tabela minimalnih in maksimalnih letnih prejemkov švicarskega državnega (zveznega) uradništva:

1. 13.000—17.000	14. 4.100—7.700
2. 11.900—15.000	15. 3.800—7.400
3. 10.400—14.000	16. 3.700—7.100
4. 9.000—12.600	17. 3.600—6.800
5. 8.000—11.600	18. 3.500—6.500
6. 7.500—11.100	19. 3.400—6.200
7. 7.000—10.600	20. 3.300—5.700
8. 6.500—10.100	21. 3.200—5.400
9. 6.000—9.600	22. 3.100—5.100
10. 5.600—9.200	23. 3.000—4.800
11. 5.200—8.800	24. 2.900—4.500
12. 4.800—8.400	25. 2.800—4.200
13. 4.400—8.000	26. 2.700—3.900

Posebne višje plačne postavke so določene za vse tri generalne direktorje zveznih železnic, za generalnega ravnatelja poštno-telegrafske uprave, za tri okrožne ravnatelje zveznih železnic, kakor tudi za oddelkovne načelnike zvezne vlade in železniške uprave.

Zvezni svet je pooblaščen, da sme v izjemnih slučajih dovoljevati za 20% višje prejemke, nego jih določajo maksimalne postavke. Ozemlje republike je razdeljeno na 7 krajevnih razredov. Krajevna doklada se določi po kraju prebivališča uradnika, ne po službenem mestu.

1. V krajih, kjer so cene življenjskih potrebščin normalne, se izplačuje normalna plača.

2. V krajih, kjer so stroški za preživljanje pod splošnimi normalnimi cenami, se odteguje od minimalne plače 100 frankov in 120 frankov od maksimalne plače.

3. V krajih, kjer so stroški preživljanja nad povprečnimi draginjskimi razmerami, znašajo dodatki na leto:

	za samce	za poročene
1. stopnja	90	120
2. „	180	240
3. „	270	360
4. „	360	480

4. Za kraje, ki leže višje nego 1500 m nad morjem, je določena še posebna doklada.

Minimalna plača znaša 2700 frankov na leto (približno 30.000 Din).

Za vsakega otroka pod 18 leti, ki še sam nič ne zasluži, znaša doklada na leto 120 frankov, dočim je prej znašala 150 frankov. Ob napredovanjih imajo uradniki pravico do izrednih poviškov plač, kateri se pa ne smejo računati ob normalnih povišanjih prejemkov. Po 5 letih doseže uradnik, ki je napredoval v višjo stopnjo, maksimalno plačo novega plačnega razreda, če je skupno že 24 let v službi. Uradniki pod 20 leti efektivnega službovanja prejemajo manjšo plačo, vsekakor pa najmanj vsaj 2700 frankov, kakor že gori omenjeno.

Vse podrobnosti, ki izvirajo kot posledica iz te nove ureditve prejemkov, prav posebno še vse določbe o specialnih pristojbinah, o službenih potovanjih, o honorarjih za nočno službo, za povrnitev selitvenih stroškov, za honoriranje prekournega dela ima pravico urediti zvezni svet.

Za gospodarske posledice invalidnosti, starosti in smrti so uradniki zavarovani pri »zavarovalni blagajni švicarskih zveznih uradnikov, nameščencev in delavcev«, železničarji pa pri »pokoјninski in pomožni blagajni za osebe švicarskih zveznih železnic«. — Bolniško zavarovanje pa ureja zvezni svet.

Ob smrti uradnika prejmejo njegovi preostali pokoјnikove enomesečne prejemke, v izjemnih slučajih pa plačo do konca enega leta po smrti. V slučaju če postane uradnik invalid, prav tako enoletno plačo. Kadar uradnik doseže 25 in 40 službenih let, prejme kot priznanje v dar službene prejemke enega meseca. Dopuste in letne odmore določa zvezni svet, oziroma sodišča in generalni ravnatelji zveznih železnic.

Zakon dopušča suspenzijo od službe. Uradnik lahko zahteva vsak čas razrešitev službenega razmerja v roku treh mesecev. Ta določba ne velja za vojaške uradnike. Službeno razmerje se lahko razveže, če se urad opusti in

iz drugih važnih vzrokov, če n. pr. uradnik zaide v konkurz ali postane nesposoben za službo. V takih slučajih ima uradnik pravico do odškodnine, vselej ga je pa treba poprej zaslišati. Kot posebno važen vzrok za razkinitev službenega razmerja velja za žensko nameščenstvo omožitev.

Zahtevki iz službenega razmerja se uveljavljajo po upravni poti pri zvezni vladi za upravne uradnike, pri vrhovnem zveznem sodišču za sodno uradništvo, za prava izvirajoča iz zavarovanja pri sodišču za zavarovanje, oziroma pri generalnem ravnateljstvu zveznih železnic. Kadar tvorijo zahtevki iz službenega razmerja predmet sodnega spora, je vrhovno zvezno sodišče prva in edina instanca.

V smislu zakona je bil ustanovljen tako zvani personalni urad, ki je podrejen finančnemu uradu (slično našemu finančnemu ministrstvu) in ki obravnava vse službeno-pravne razmere in vsa vprašanja, ki izvirajo iz prava do službenih prejemkov. Pri finančnem departementu postoji paritetna komisija kot posvetovalni organ za vsa vprašanja splošnega službenega razmerja. Sestavljena je iz 20 članov, izvoljenih na tri leta in iz predsednika, katerega izvoli zvezni svet kot vrhovni vladni organ.

Deset članov imenuje zvezna vlada, deset jih pa določi osebje samo. Pri tem je predpisana proporcionalna volitev. V delokrog te paritetne komisije spadajo: oddajanje mnenj o izvršilnih naredbah, ki izvajajo in v podrobnostih urejajo posameznosti iz uradniškega zakona, stavljanje predlogov o izpremembah in dopolnitvah tega in teh izvršilnih odredb in pravilnikov, dalje temeljne rešitve oblihi personalnih in plačnih vprašanj, razen tega pa postojne še posebni personalni odbori za poedine službene grane, katerim je odmerjena ustrezna pristojnost. Končno je vredno opombe še to, da je novi švicarski uradniški zakon izrečno določil, da se bodo pravna in plačna razmerja državnih delavcev in nameščencev, ki nimajo uradniškega značaja, ter vseh funkcionarjev, katere voli zvezna republikanska skupščina, uredila s posebnim zakonom.

O bolniškem zavarovanju poštних uslužbencev.

Objavljamo v ponatisu iz »Pošt. Glasnika« referat, katerega je podal predsednik zagrebske p. t. t. oblastne organizacije g. Lalić na XII. poštne kongresu v Sarajevu dne 12. jul. 1930.

»V poštних strokovnih listih se je večkrat pisalo, pa tudi uprave oblastnih p. t. t. organizacij in poedinci so marsikdaj načeli vprašanje o nezdravilih, vlažnih, mračnih in nezadostnih uradnih prostorih, ki so dostikrat vzrok raznim boleznim, a največ v takih prostorih, kjer vlada prah, ki je glavni povzročitelj naše poštarske vprav pokončevalne bolezni — jetike.

Poštne osebe, ki je že po strukturi stroke v svojem idealnem in požrtvovalnem delu za svojega bližnjega, prenašajoč vsakovrstne pošiljke, podvrženo raznim škodljivim boleznim, kakor difteriji, malariji, tuberkulozi itd., je treba vsaj nekoliko zaščititi ne samo s protituberkuloznim propagandnim geslom »luči in zraka«, ampak tudi z državniško nalogom, da reši svoje državljane, a med njimi tudi nas poštarje, vsaj od jetike s tem, da zgradi zdrave, zračne, svetle in prostrane poštne lokale.

Da bodo gornje navedbe bolj jasne, prinašamo po dobljenih podatkih nekoliko statistike o obolenjih p. t. t. osebja skozi leto 1929, ki so nastala ne samo zaradi naporne službe, zaradi

skrčenega stanja in pomanjkanja p. t. t. osebja, a prevelikega prometa, temveč tudi zaradi tega, ker osebje ne dobiva zakonitega letnega dopusta, a največ ravno zaradi premajhnih, prašnih in tuberkulozi naklonjenih prostorov.

Statistika pokaže, da je bilo od 2231 sistemiziranih uslužbencev leta 1929. bolnih:

v mesecu januarju	35%
» » februarju	25%
» » marcu	30%
» » aprilu	38%
» » maju	39%
» » juniju	40%
» » juliju	41%
» » avgustu	45%
» » septembru	40%
» » oktobru	36%
» » novembru	30%
» » decembru	32%

Iz gornjih podatkov je očividno, da stroka zaradi pomanjkanja osebja mora nazadovati, ker posel obolelega uslužbenca, razdeljen na ostale uslužbenke, ne more biti tako izvršen, kakor v rokah onega, kateremu spada. Poleg tega se z natrpavanjem tega dela ostalim uslužbencem zbog sistemiziranega stalno odrejenega njihovega števila preobremenjuje ostalo, kolikor toliko zdravo osebje, tako da postaja po sili razmer tudi to slabše in manj

odporno, pa pada, vsled finančne bede hranjeno s slabo hrano, v bolezen.

Zato se dogaja, da izgublja stroka mnogo delovne sile in se zatika, a pristojna oblast in njeni organi v zmotni misli, da osebje nalašč zlorablja z zakonom zajamčeno ugodnost, reducirajo to bolno osebje ter s tem ustvarjajo še slabše posledice: iz zavoda odstranijo kvalificirano moč, na njeno mesto pa pride — poleg častnih izjem — nova, nestrokovna in neznana oseba z ulice, ki je v breme stroki in svoji okolici. Oni na ulico vrženi pohabljenec pa postane iz ogorčenja na stroko in na oblast upornik ali pa berač, ki sedeč na pragu vseh socialnih ustanov prosi za skorjo kruha, vedno naglašajoč vzrok svoje bede, kar zopet ne služi ugledu ne stroke ne države.

Iz vseh teh humanih, kulturnih in socialnih razlogov prihajamo s tem referatom pred kongres z zahtevo, da se pred vsem opremijo poštne zgradbe v svrhu pobijanja raznih boleznih z vsemi modernimi desinfekcijskimi sredstvi za razkuževanje pošiljk, prostorov in rok, kakor s karbolno kislino, z lizolom, s karbolnim milom, perolinom in sličnim. V drugi vrsti, da se sezidajo, prezidajo ali nadzidajo vse zgradbe za državne pošte, ki bi se mogle šele potem, ko bodo državna last, higiensko zgraditi po načrtih pristojnih oblasti, da bi ustrezale svoji svrhi in obvarovale v njih službujoče osebje pred gori na vedenimi nedostatkami in nevarnostmi.

Posebno zahtevamo, da se ustanovi za p. t. t. ustanovo, ki šteje 16.000 kvalificiranih uslužbencev, a z nadničarji in progovnimi delavci do 40.000, taka službena institucija kakor so n. pr. za delavstvo in zasebno nameščenstvo okrožni uradi za zavarovanje delavcev, z obveznim zakonitim včlanjenjem vseh uslužbencev, ki se nahajajo v stroki, kakor je to že izvedeno v mnogih kulturnih in naprednih državah.

To prošnjo izražamo iz že navedenih razlogov, pa tudi zaradi nedostanka izvajanja člena 112. uradniškega zakona, saj se je moglo osebje le v redkih primerih koristiti s to dobroto zakona, ker so državne bolnice preodlagljene in premajhne, pa za osebje

državnih zavodov dostikrat niso bile razpoložljive.

Razen samih bolnic nima državno uslužbenstvo, ki je steber države, niti onih ugodnosti, ki jih ima delavstvo, zavarovano v okrožnih uradih, da ne govorim o privatnem trgovskem bolniško-podpornem društvu »Merkur«, kjer dobivajo poleg brezplačnega zdravljenja v II. razredu vseh bolnic tudi okrepčevanje ali zdravljenje v vseh klimatskih zdraviliščih, kopališčih in dispanzerjih v državi in brezplačne zdravilne, specialiste, zobozdravnike, lekarne, zdravilne aparate, specialitete, porodnino in posmrtnino — vse ob zakonitem zavarovanju in majhni članarini, katere polovico prispeva država.

Pa kadar to država daje za vse delavstvo, zavarovano v okrožnih uradih, smo popolnoma uverjeni, da bo isto storila tudi za svoje državno uslužbenstvo, ki je zares tudi izvršilni aparat same države.

Za uresničenje te misli je torej v prvi vrsti potrebna zakonska uvedba obveznega članstva in zavarovanje stalne državne podpore v obliki 50% prispevka k članarini, dočim je samo organizacija take institucije pripravljena prevzeti za vse poštne uslužbenstvo strokovna organizacija ter dati v ta namen na razpolago vse svoje prostore v poštah in domovih. Vse to želimo, da delujemo na korist ne samo osebja, nego tudi stroke, zavoda in države. Glede na veliko važnost tega vprašanja smo prepričani, da bo naš tel ta referat pri vseh odločujočih faktorih na popolno razumevanje in skorajšnje uresničenje.

Končno poudarjam, da je uresničenje tega načrta možno samo pri zakonito obveznem včlanjenju vseh uslužbencev in ob brezpogojni državni podpori, ker brez teh življenjskih pogojev bi bil osnutek in razvoj take ustanove dvomljiv ali pa čisto nemogoč.

S prisilnim bolniškim zavarovanjem ob državni podpori ne bo samo p. t. t. uslužbenstvo zasigurano v slučju bolezni, ampak bo prišla na svoj račun tudi državna blagajna, ker bo padlo število obolenj.

Prevedba kronskih penzij na dinarje.

(Za prevedbo so potrebne posebne prošnje.)

»Mariborer Zeitung« z dne 23. septembra t. l. objavlja članek — ki ga v izvlečku objavljamo:

»V Jugoslaviji je še več tisoč kronskih upokojencev, katerih pokojninski prejemki so zračunani še na podlagi prejšnje kronske veljave. Ti prejemki doslej še niso bili valorizirani, kar je povzročalo dotičnim interesom umevno obutno škodo. Zaradi tega so se ti upokojenci že več let borili in stremeli za tem, da se izenačijo z ostalimi državnimi upokojenci. Vprašanje kronskih pokojnin je bilo re-

šeno leta 1927. S poznejšimi ukrepi so se izvršile samo nebitvene izpremembe.

Kakor se nam uradno poroča, se bodo sedaj kronske penzije uredile in prilagodile ostalim državnim pokojninam. Ta uredba se nanaša tako na upokojence državne kakor samoupravne (bivši deželni odbori) službe, pa tudi na prejšnje železniške uslužbence, ki se bodo v razmerju njihovega položaja, zvanja in kvalifikacije z ostalimi jugoslovenskimi državnimi upokojenci izenačili.

Vsak kronski upokojenec mora za pre-

vedno kronske penzije na dinarsko vložiti posebno pismeno prošnjo na ono oblast, ki mu pokojnino izplačuje, odnosno kjer je pridobil pravico do pokojnine. Prošnje se rešujejo postopoma, pri čemer je merodajno mnenje pristojne finančne direkcije. Vsaki takšni prošnji je priložiti penzijski dekret, pravstveno spričevalo in vse dokumente, ki so s tem v zvezi.

Ta objava »Mariborer Zeitung« je napravila med mariborskimi upokojenci veliko zmedo, ker jo mnogo izmed njih smatra kot novum. Novum zaradi tega, ker »Mariborer Zeitung« izrecno navaja, da »se bodo sedaj kronske penzije uredile in prilagodile ostalim državnim pokojninam.« To pa ni točno in je stvar v resnici take: V naši banovini je še mnogo kronskih upokojencev, ki prejemajo kronske pokojnine samo zaradi tega, ker po poznejši naredbi finančnega ministrstva v smislu uredbe o prevedbi državnih upokojencev (upokojenk) s kronskimi pokojninami na dinarske pokojnine z dne 1. avgusta 1927. (»Ur. list« ljubljanske in mariborske oblasti z dne 30. julija 1927., št. 351/81) za prevedbo še niso vložili potrebnih prošenj.

Zveza in uredništvo »Našega Glasu« sta bila na članek »Mariborer Zeitung« od več strani opozorjena. Zato prosimo vse kronske upokojence v njih lastnem interesu, da za prevedbo svojih penzij na dinarske takoj vložijo pri dravski finančni direkciji, oziroma pri oblasti, kjer so si pridobili pravico do pokojnine, z vsemi potrebnimi dokazili opremljene pismene

NAŠ PRAVI DOMAČI IZDELEK.

prošnje. Zveza se obrača hkratu na dravsko finančno direkcijo s prošnjo, da objavi v vseh slovenskih dnevnikih ponovno navodila za sestavo teh prošenj z navedbo dokumentov, ki jih je treba prošnjam priložiti.

Zveza državnih nameščencev in upokojencev v Ljubljani dne 28. sept. 1930.

Maks Lilleg, načelnik, s. r.

Joža Bekš, tajnik, s. r.

Uradniško pravo v praksi.

Zastaranje pravice do vlaganja tožb na državni svet.

Dolgo časa je že sporno vprašanje, kdaj zastari pravica drž. uslužbencu do vložitve tožbe na državni svet zoper ministrske odloke. V tej zadevi je prav poučna in prejudicijalna značaja razsodba, katero je državni svet v svojem VI. oddelku izdal dne 20. marca 1930., št. 5958/29 po tožbi uslužbenke N. N., ki je izpodbijala rešitev kabineta finančnega ministra, s katero ji je bila odbita zahteva, da se ji vračunajo v celokupno dobo njene državne službe tudi leta, katera je tožiteljica prebila v nekem samoupravnem zavodu.

Državni svet je razsodil, da ne postoji zakonska podlaga za razlog, iz katerega je bila tožiteljica zavrnjena z zahtevo, da se ji prizna sporno službovanje, ker se zoper odločbo o razvrstitvi ni pravočasno pritožila na državni svet in je ta razvrstitvena odločba postala s tem izvršna ter je zaradi tega tožiteljica tudi izgubila pravico, da se ji sporna doba vračuna v dobo celokupnega njenega državnega službovanja.

V utemeljevanju svoje razsodbe navaja državni svet doslovno: »Zaradi tega, ker se tožiteljica ni poslužila pravice do tožbe na državni svet, ni

za vselej izgubila tega, kar ji po zakonu event. pripada. Ta opustitev (se. vložitve tožbe, op. ured.) bi imela za posledico samo izgubo event. pripadajočih prejemkov za minuli čas do vložitve prošnje.

Zato izpodbijana rešitev ne more ostati v veljavi in mora minister tožilniko zahtevo vzeti v obravnavo in izdati drugo rešitev.

Ta razsodba je zelo važna, ker dokazuje, da stoji državni svet na stališču, da pravica državnega uslužbenca do uveljavljanja ugodnosti, katere mu garantira zakon, nikdar ne ugasne, dasi je event. opustil v zakonitem roku vložiti tožbo na državni svet. S tem, da vnovič vloži novo prošnjo za priznanje ugodnosti oziroma koristi, katere mu po zakonu pripadajo, pridobi spet iznova pravico do vložitve tožbe na državni svet — in sicer, kakor dokazuje opisani slučaj, z nado na uspeh.

Plačevanje dolgov umrlega uslužbenca iz družinske pokojnine.

V konkretnem slučaju se je zahtevalo plačilo dolga državnega uslužbenca, ki je v aktivni službi umrl, in sicer iz pokojninskih prejemkov njegove vdove. — Z ozirom na predpis

Veramor Sila:

Čuden krst.

Na poletno nedeljsko jutro stopim iz gostilne, kjer letoviščarim. Brr! kako mrzlo. Pa saj ni čuda: kraj leži prek osemsto metrov nad morjem. Dva, tri dni deževja, pa se je ozračje tolikanj ohladilo, da je dokaj lastavičjega naraščaja poginilo. Samo krog naše hiše sem naletel na štiri brzokrile ptice mrtve na tleh. Če pomisliš, da je danes 13. mali srpan, torej sveta Marjeta, ki menda kače pase... O te rajske zapeljivke so morale nocoj otrpniti, da bi jih lahko rabil za popotno gorjačo!

Pri občinskem uradu se gnete in giblje vse črno možakov. Za vojni razpored napovedujejo konje in vprego. Komisar od glavarstva sprejema njih izjave skozi pritlično okno. Došli jih je, zakaj občina šteje 3333 duš, ako ne upoštevam dveh najnovejših, ki ležita v naši gostilni na mizi. To sta dvojčka, krščena davi po prvem opravilu. Boter, botra in babica so prišli po starem običaju na vse tešče pit liter vina ali še kaj več. Šrenjska babica, že ma.o v rožicah, podžiga tridesetletnega botra-sameca, naj se ven-

dar oženi: »Fant je grda gara, če se sam zase stara!« Dobrovoljno sreham njeno modrovanje, kajti zadeva tudi mene, zraven pa prežim na smešnega čudaka pri sosedni mizi. Gostilničar ka mi je izdala, da se je vpisal v tujsko knjigo: Jeremija Dremelj, trgovski potnik.

Vse se je razšlo, izginil je takisto neobični krst Jeremija s svojim listom kužkom, ki sliši na ime Podvirep. Ali opoldne je že zopet na prejšnjem sedežu. Na mizi čepi pod steklenim poveznikom kopica suhega peciva liki hmerski tempelj, a poleg njega odpira kos sira toli globoko svoje oči, da mi ni umljivo, čemu se ne razjoka v znamenje tuginjanja nad svojim kratkotrajnim obstankom. Tega prizora pa po vsem videzu ne vidi naš Dremelj, ki dremljiv in krmežljiv proučuje jedilni listek s tolikšno pazko kakor Društvo narodov pogoje za svetovni mir ali za ostvaritev Panevrope. »Zelje samo želodec nastelje,« mrmra ob neki vrstici čudak sam zase, ne mené se za otroka, ki je bos in domala gozlogoz pristopical, želeč za dva dinarja zetskih cigaret. Ko pride mladikava natarica, ji s sorazmerno snažnim nohtom pokaže na jelovnik: telečja pe-

čenka. Gostilničar, ki je obenem čevljar, mu prinese kar sam.

Je li to teletina? Denimo, da je. Ko bi bil kavčuk ali podplat od ponošenih »pekovcev«, bi bil redki gost brzokone kaj ugovarjal. Motril pa je te tele z bistro pozornostjo in pažnjo: da je ubogo živinčce še živo, bi bilo za trdno zbežljalo. Ker pa je bilo znano, na tako majčken obseg, ni moglo ne mukniti ne rukniti, tako da ga je nenavadni stvor uporno dalje opazoval.

Čez dvajset minut se je odločil: z mrzlično kretnjo je pobrskal v hlače nem žepu ter izvlekel iz njega nežigosan vžigalnik, tlačilnik za lulo, pipec z odkrhan konico in obilo druge navlake. Preudarno je razpotožil vso rotpotijo po prtiču ter iztrebil iz vse kodreje obrabljen »centimeter«. Vzel je merilo in meril teletino v vseh smereh. Očividno se je nekje zmotil, zato se je lotil računstva iznova, kakor oni menih, ki je stregel blagi cesarici Mariji Tereziji, ali kot Balzacov junak, ko je s svojo vladarico orehe klatil.

Iz drugega, nepreiskanega žepa je izdrl drobno beležnico in odlomljen svinčnik, dobljen za reklamo. Okoničil ga je z okrhanim mihcem, ali kako se

že reče zaklopnemu nožičku. Pa to bo treba drugič resneje preštudirati. Toľiko pa je že gotovo, da je s svinčnikom v roki dolgo po noticu čekal in črtkal. Problem kvadrature kroga je nasproti temu početju tako rekoč igrača za dete, ki se še maličič okoli nedrij svoje mlekovite dojilje. Nekajkrat je ponovil algebrične in aritmetične operacije, primerjajoč pečenko pred seboj. Brhka natarica je med tem udobno zadremuckala ko mucka na soľcu. Dremelj je preskusil račun podolgem in poprek, se zastrmel v porcijo nalik indskemu fakirju, ki se zazre — dejal bi — z očmi zazre — za tedne in morda mesece v svoj poprek.

Potekla je ura, vse je mirovalo kot v ukletem gradu, kjer je zaspala Trnuljčica: strežajka, Podvirep, Dremelj in teliček. Neprespana Ganime-dica je smrčala kot aeroplanski motor za 400 konjskih sil.

V lokal — sobo za boljšo družbo — stopi gospodar in zbudi spečo dekline: »Kaj, tako strežete?« In okre-nivši se proti Dremlju: »Gospod, zakaj ne jeste?«

»Na jedilniku stoji 18 dinarjev za pečenko,« se povzpne Jeremija iz glo-

Drago Gorup & Co.

LJUBLJANA

Miklošičeva cesta 14/II.

EN GROS
EN DETAIL

Izdelava in prodaja
damske in moške
konfekcije. — Naro-
čila po meri se izvr-
šujejo hitro in točno

Prodaja se tudi
NA OBROKE!

čl. 121. uradniškega zakona se je za-
hтеvalo od finančnega ministrstva,
oddelka za drž. rač. in proračun, po-
jasnilo, v predmetu. Zaprošeno po-
jasnilo je finančno ministrstvo izdalo
s spisom D. R. št. 201.266 od 29. no-
vembra 1929., ki se glasi: »Predpis
čl. 121. uradniškega zakona je tolma-
čiti tako, da se iz družinske pokojnine
ne morejo prisilno poravnati nika-
kršni dolgovi umrlega uslužbenca, niti
ne tiste vsote, za katere bi se bil
umrl uslužbenec še za življenja za-
dolžil napram državi. — Toda ker je
predpis čl. 121. navedenega zakona
izjemna določba med ostalimi pred-
pisi tega zakona, ga je treba restrin-
ktivno tolmačiti in se mora zaradi tega
smatrati, da ta predpis velja samo za
poravnavanje dolgov iz zneska dru-
žinske pokojnine, ne pa za poravna-
vanje iz draginjskih doklad. — Po
tem torej je mogoče po določbi čl. 22.
odločbe ministrskega sveta D. R.
št. 107.201 ex 1924. zarubiti (zaznamo-
vati) za dolgove največ polovico oseb-
ne draginjske doklade.«

IZ INOZEMSTVA.

Če se državna uradnica omoži s
tujim državljanom, izgubi državno
pripadnost in službo. Najvišje držav-
no sodišče na Češkoslovaškem je
razsodilo glede pritožbe poštne urad-
nice proti odloku poštne minist-
stva, s katerim ji je bilo ustavljeno
nadaljnje plačevanje pokojnine ter
izdalo odlok, s katerim je neutemelje-
no pritožbo zavrnilo. Uradnica je bi-
la sprejeta v državno službo dne 28.
oktobra 1918. Leta 1922. je vzela za
moža avstrijskega državljan, ki je
pozneje optiral za češkoslovaško pri-
padnost, a njegova prošnja ni bila
uslišana. In tako je ostal v občanski
zvezi avstrijske republike. Leta 1925.
je bila uradnica upokojena in ji je
bila odmerjena pokojnina. Šele kes-
neje je bilo pošto ministristvo opo-
zorjeno, da je uradnica prav za prav
tvoja državljanka in da potemtakem
ne more biti češkoslovaška državna
uradnica. In iz tega razloga ji je bilo
ustavljeno izplačevanje pokojnine.
Uradnica se je pritožila na minist-
stvo in ko ji je bila pritožba zavrne-
na, se je pritožila na upravno sodišče,
ki je pa pritožbo odbilo, in sicer iz
naslednjih razlogov: Sodišče je pre-
tresalo vprašanje, ali je tožiteljica če-
škoslovaška državljanka ali ni, in je
prišlo do nazora, da ni. Tožiteljica je
sicer poudarjala, da je bila ob pre-
vratu sprejeta v državno službo in s
tem dobila češkoslovaško državno
pripadnost, ki jo je ne glede na mo-
žitev obdržala. Ali ta nje ugovor ni
obveljal, ker se je sodišče postavilo
na stališče, da žena tujega državljan-
a ne more biti češkoslovaška državljanka. — (»Poštar«).

ELIDA Favorit MILO

higijenično zamotano - zelo izdatno

Občni zbor pa bodi in ostani fo-
rum, ki začrtaj nadaljnje smernice
društvenega udejstvovanja, pa tudi to-
rišče, ki odločaj o vseh pritožbah in
očitkih.

Celokupni odbor podpisane orga-
nizacije prešinja zavest, da stoji bud-
no na straži in da vrši v polni meri
svojo dolžnost. Račun o svojem pri-
zadevanju pa bo polagal na prihod-
njem občnem zboru.

5. Ker je strokovno glasilo mari-
borskih upokojencev »Upokojenec«
prenehalo izhajati, je postal »Naš
Glas« oficijelna tribuna naše organi-
zacije. Na to dejstvo opozarjamo vse
svoje članstvo z nujnim vabilom, da
se nanj v čim največjem številu na-

roči ter ga tudi s prispevki kar najži-
vahneje podpira.

Zveza državnih nameščencev in
upokojencev, katere član je naša or-
ganizacija, je pripravljena v svojem
glasilu otvoriti posebno rubriko, na-
menjeno samo vprašanjem upokojen-
cev. Zato prosimo ponovno vse svoje
člane blagohotnega sotrudištva, ki
pa se mora seveda vršiti v okviru no-
vega zakona o tisku.

V Ljubljani, dne 25. sept. 1930.

Društvo državnih upokojencev in
upokojenk v Ljubljani.

Za odbor: Maks Lilleg, predsednik,
Ant. Spende, tajnik.

Upokojenci, pozor!

Dravska finančna direkcija, odsek
za računovodstvo, razglša sledeče:

»Da se kontrolira pravica za pre-
jemanje draginjskih doklad, morajo
po čl. 141. pravilnika za poslovanje
računovodstvenih odsekov finančnih
direkcij predložiti vsi upokojenci od-
seku za računovodstvo vsako leto
začetkom meseca oktobra predpisane
prijave za prejemanje draginjskih do-
klad. Za otroke, stare preko 16 let,
ki se redno šolajo, se morajo prilo-
žiti prijavam tudi potrdila šole o
rednem šolanju. Vsled tega se vsi v
Ljubljani bivaajoči upokojenci obve-
ščajo, da dobe predpisane tiskovine
za prijavo pri odseku za računovod-
stvo, referatu za civilne in vo-
jaške mirovine, Krekov trg, pri-
tiličje, soba št. 6, v dneh od 1. do
10. oktobra t. l., kjer naj se vsi upo-
kojenci osebno, toda le v navedenem

času zglase. Izven Ljubljane bivaajo-
čim upokojencem se bodo dostavile
prijave po pošti. Pravilno izpolnjene
in po dveh aktivnih ali upokojenih
državnih uradnikih potrjene prijave
se morajo takoj vrniti temu odseku.
Upokojencem, ki se ne bodo odzvali
temu pozivu, se bo ustavilo izplače-
vanje draginjskih doklad. Pri tej priliki
se vsi upokojenci ponovno opozarjajo,
naj v bodoče vsako izpremembo bi-
vališča javijo najkasneje do 10. vsa-
kega meseca.

Društvo državnih upokojencev
in upokojenk v Ljubljani,

dne 24. septembra 1930.

Za odbor:

Maks Lilleg, predsednik.
Anton Spende, tajnik.

Organiziranim drž. upokojencem!

Podpisana organizacija prejema
od mnogih članov vprašanja in urgen-
ce glede razglasitve novega penzij-
skega zakona, ki ga vsi brez izjeme
tako željno in nestrpno pričakujemo.
Deležna pa je tudi neprikritih očit-
kov o društveni nedelavnosti in brez-
bržnosti, češ da organizacija temu
vprašanju ni v zadostni meri posvetila
svoje pažnje.

Da zavrnamo vse te neutemeljene
očitke, razglšamo sledeče:

1. V društvenem odboru je več
staroupokojencev, največjih trpinov,
ki so med vsemi ostalimi najbolj pri-
zadeti. Ti odborniki vedo najbolje,
da je storil odbor naše organizacije s
sredstvi, ki so mu na razpolago, vse
kar je mogel. Ta odbor deluje ne-
umorno tudi v sedanjih prilikah v po-

polni zavesti svoje odgovornosti na-
pram članstvu.

2. Ni nam treba še posebe nagla-
šati, da moramo svoje prizadevanje
za dobrobit članstva prilagoditi pred-
vsem oblastveno odobrenim pravilom,
kar velja tem bolj za sedanjo veliko
dobo državnega preporoda, ki se vrši
po intencijah zgodovinskega manife-
sta. Nj. Veličanstva kralja z dne 6. ja-
nuarja 1929.

Organizacije pač lahko posredu-
jejo, prosijo in tolmačijo na pristojnih
mestih težnje svojega članstva, ne
smejo pa pustiti z vidika, da morajo
biti — kakor vsak poedinec — tudi
one element graditve nove močne Ju-
goslavije in lepše socialne bodočnosti
njenegega celokupnega naroda.

3. Naše društvo je v tesni zvezi z
zelo močnim in brezdvomno nič manj
vplivnim »Društvom b. h. umirovlje-
nika u Sarajevu«. Ta organizacija je
predložila pred kratkim g. predsedni-
ku vlade ponovno spomenico zaradi
izboljšanja gmočnega stanja državnih
upokojencev. Tej spomenici se je v
posebni prošnji, naslovljeni na gosp.
predsednika vlade, pridružila tudi na-
ša organizacija.

Bratsko sarajevsko društvo je v
avdijenci 2. avgusta t. l. v Sarajevu
službeno navzočemu g. predsedniku
vlade obrazložilo težke prilike, ki žive
v njih upokojenci, ter ga prosilo nuj-
ne, neodložljive pomoči. G. predsed-
nik vlade je v odgovoru med drugim
naglasil, da mu je »težko stanje upo-
kojencev dobro znano in da vodi
skrbno brigo o tem, kako naj se upo-
kojencem izdatno pomore.« Obljubil
je, da se bo to vprašanje rešilo, čim
se vrne g. finančni minister iz inozem-
stva. Izrečno je dovolil, da se ta nje-
gova izjava sme objaviti.

Očitki, da naše društvo ni prosilo
pri g. predsedniku vlade za avdijenco,
ko je bil v Sloveniji, so brez stvarne
podlage, ker g. predsednik takrat pri
nas ni bil službeno navzoč in zaradi
tega tudi ni sprejemal deputacij.

Čim pa bi g. predsednik vlade po-
setil Ljubljano, kakor se je to zgodilo
pred dnevi v Zagrebu, naša organiza-
cija ne bo zadnja, ki se mu s prošnjo
pokloni.

4. Odboru je potrebno v prvi vr-
sti zaupanje članov, ker mu je sicer
izpodvezana vsaka baš za sedanjo od-
ločilno dobo neobhodna ambicija.

Oblačilnica za Slovenijo

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 6
priporoča svojo b. g. založo vseh vrst ma-
nufakturnega blaga. Državni uradniki dobijo
blago na obroke samo s predložitvijo uradne
legitimacije.

bokega umovanja, »pa sem točno šte-
vilil ter ugotovil...«

»Kaj pa, na božji čas?«

»Dognal sem, da kubični milime-
ter pečenke stane 79.50 par...«

»Ampak, ne zamerite...«

»Spričo tega dejstva ne vidim v
tem telcu obične, vsakdanje hrane,
temveč izreden, dragocen predmet,
recimo: bedrnico krapinskega pračlo-
veka, ali če hočete: piščal prapračlo-
veka iz proslule Potočke zijalke na
Štajerskem... Odkod je telček? Iz
prazgodovinskega najdišča? Tega še
ne vem, pač pa iščem, neumorno
iščem! Zato me nikar ne nadlegujte,
da bom mogel zbrano in mirno gle-
dati svojo živalco!«

Ne vedoč, koga ima pred seboj,
zdravega človeka ali zmešanca, si go-
spod Kopitar ni drznil zabavljati ne
godrnjati. Čudni krst pa se je po ska-
fandrsko pogreznil v plitvi krožnik,
kakor v nirvano.

Jaz sem se moral tisto popoldne
vrniti v mesto. Kaj pa se je zgodilo s
filozofskim številkarjem, doslej še ni-
sem ovedel. Morda je še danes ondi
s svojim blesastim Podvirepom. Ako
vas stvar zanima, vam morem postreči
z naslovom one podeželske gostilne.

Naša menza.

O razmerah v ljubljanski železni-
čarski menzi, ki obratuje v prostorih
nekdanje restavracije v »Ljubljan-
skem dvoru« objavlja »Zadugar«
sledeči zanimivi članek:

Kakor vse naše ustanove, nabav-
ljalne in kreditne zadrage, tako se
razvija tudi menza, ki je sestaven del
nabavljalne zadruge, počasi in narav-
no. Kljub vsej kritiki narašča število
gostov.

Kritika pa je hujša kot v nabav-
ljalni zadruzi, vsem ustreči je mnogo
težje kot v specerijski trgovini. Mno-
go gostov si želi vsaj parkrat na te-
den brezmesno hrano, posebno zve-
čer. Drugi, posebno oni, ki kade in
živajo vedno vino, godrnjajo, ako ni
pri vsakem obedu meso. Stavili smo
gostom pismeno vprašanja, naj izja-
vijo glede kvalitete, množine in ali
imajo še kake želje. Marsikdo je iz-
javil, da bi rad plačal nekoliko več,
da dobi zato obilnejšo, predvsem pa
boljšo hrano. Večina pa je bila za to,
da ostane in se shaja s staro ceno.
Tedad ostanemo pri stari, kompro-
misni hrani.

Kritika se pa nadaljuje. Res je,
da je včasih upravičena. Toda zgodi
se najboljši gospodinji, da se ji kaka
jed ponesreči in tako se zgodi tudi v
menzi, da so cmoki premehki, omaka
malo preslana. V glavnem opazamo
to: gospodinje, ki imajo že nekaj let
skušnje za sabo, pohvalijo hrano, češ,
da same ne morejo pripraviti takega
kosila za tako mal denar. Cele dru-
žine naših članov jedo v sedanjih me-
secih v menzi, ker se jim ne splača
voditi doma kuhinje.

Ljudje pa, ki nimajo teh skušenj
za sabo, nam dajejo svoje nasvete ali
pa iznašajo svojo kritiko drugod. Do-
stikrat nam konkreten nasvet mnogo
korišti ter nam dá nove spodbude in
nove ideje. Ne koristijo menzi, tem-
več škodujejo vsem oni, ki nadlegu-
jejo ostale goste s svojo kritiko in
svojimi opazkami pri obedu, in to dan

na dan. Pri jedi igra veliko vlogo ape-
tit. Miza se skrbno pogrne, gleda se
na lepoto in čistočo, na okusno poso-
do in lokal samo zato, da se človeku
zbudi in poveča apetit. Ravno na-
sprotno pa vpliva gost, ki preveč jav-
no zabavlja čez hrano. Drugemu mor-
da ugaja hrana, ali pa niti ne opazi,
da je morda malo ponesrečeno. Nje-
gov sosed mu pokvari tek.

Imamo v menzi goste, ki so obred-
li že druge menze in so poskušali
vseposod, kakor menja nekateri sa-
mec svoja razmerja; tem se ne more
zameriti, njih temperament je tak
in se mora z njim računati. Obsoditi
pa se mora člane, ki so celo delegati
naše zadruge in stalno vznemirjajo
svojo okolico in goste z neumestno
kritiko. Tako je godrnjal in se prito-
ževal, da je menza za nič, da ni no-
bene spremembe, član, ki je hodil
jest samo ob nedeljah, ko je pečenka,
tedaj takrat, ko stane kosilo menzo
od 7 do 9 Din, on pa je plačeval samo
6.50 Din. Hodil je izkoriščat menzo
in pomagal zapraviti to, kar so ostali
gostje med tednom dali zaslužiti.
Drugi zopet, delegat zadruge, se sme-
je nad majhnim kosčkom mesa in ga
kaže okoli mize, pošten kos močnate
jedi pa spravi v žep in godrnja, da je
kosila premalo.

Kritika je dobra, brez nje bi za-
spala marsikatera uprava. Evo, lastne
kritike: vsem ni mogoče nikdar ustre-
či. Toda, dalo bi se ustreči v glavnem
skupinam, ki žele mesno in brezmes-
no hrano, ter skupinam, ki žele hrano
za sedanjo ceno, in onim, ki žele
boljšo hrano, ter so pripravljeni temu
primerno več plačati.

V tem slučaju se ne more več
vzdržati sedanji sistem enotne menze,
temveč bi morali vpeljati drug sistem.
Tako ima n. pr. Delavska zbornica tri
vrste abonementov, take, ki plačajo manj
ko pri nas, druge, katerim se nudi
hrana za približno isto ceno, in tretje,
ki plačajo dnevno ca. 15 Din. Temu

primerno dobe hrano. Na Dunaju in v Pragi sem si ogledal menze. Na tisoče imajo abonementov, skoro na stotine lokalov. Tam bi absolutno odpoval sistem enotne hrane. Menza poštarijev v Pragi izdaja dnevno ca. 2700 kosil in se dobi jedilni list, kjer si človek lahko izbere kot v restavraciji. Seveda prvi. Kdor pride nazadnje, ne more več dosti izbirati. Ostanek dobi kuhinjsko posodo.

Podoben sistem bi se dal vpeljati tudi v naši menzi. Režijski stroški bi se pač povečali za najmanj 70 par pri obedu. Stvar razgovora je, ali in kdaj se preide na kak drug sistem. Kot je sedaj bi se izhajalo za silo. Pri večerji se povprečno ne izhaja s sedanjim zneskom, odnosno se ne more dati za 5 Din tega, kar si gosti želijo. V glavnem pa je menza aktivna.

Obleke kemično čisti, barva, pilsira in lika tovarna J. O. S. REICH.

Važna izjava g. ministrskega predsednika.

Med nešteti zagrebškimi društvi in organizacijami, katere je konec septembra sprejel g. ministrski predsednik, general Pera Živković, ko se je službeno mudil v Zagrebu, je bilo tudi, kakor so poročali listi, poslanstvo bratskega »Saveza javnih namještenika i umirovljenika«.

To zastopstvo je prosilo g. ministrskega predsednika, naj bi se državnemu uradništvu, aktivnemu in upokojenemu, čimprej zakonski izboljšalo gmočno stanje. Na to prošnjo je odgovoril g. ministrski predsednik takole:

»Tukaj je mnogo stvari, ki se morajo izenačiti. Uradniški zakon ni baš posebno dober. Sedaj sem odredil komisijo, ki ima reševati samo materialno vprašanje in na katerem temelju naj rešimo vprašanje, kako izboljšati položaj nižjih kategorij: ali naj znižamo plače onim, ki imajo preveč, ali pa naj samo zvišamo plačo onim, ki imajo premalo. To je odvisno od budžeta in od finančnih možnosti. To je torej čisto finančno vprašanje, čisto tako, kakor vi sami pravite, koliko je mogoče. Treba je zbrati statistične podatke o upokojencih in aktivnih uradnikih, da se vidi finančni efekt. V vsakem slučaju vlada ne bo gluha za potrebe uradnikov nižjih kategorij in upokojencev in bo storila vse v mejah finančne možnosti. V tem oziru moram posebno opozoriti na poštarje. Toda preveč, gospodje, ne smete pričakovati. Kajti, kdo bo plačal? Drža-

va, to smo mi sami in mi moremo od nje jemati samo toliko, kolikor ji moremo dati.«

Vestnik.

Važno opozorilo. Z današnjo številko stopamo v zadnje četrletje 1930. Vsem cenj. gg. naročnikom smo priložili položnice in jih vljudo prosimo, da obnove z njimi naročnino za naprej in nam nakažejo morebitne zadržke. Položnico dobi vsak; kdor ima naročnino plačano že za naprej, naj jo pridrži ali uporabi za to, da pridobi z njo novega naročnika ali prispevek za tiskovni sklad. Poleg naslova smo danes označili vsem, ki so z naročnino v zamudi, z rdečilo vso to, ki je na naročnini do 30. septembra t. l. še na dolgu. Vse prizadete c. gg. naročnike najvljudneje prosimo, da nam te zaostanke nakažejo čimprej, če le mogoče v celoti ali vsaj deloma, ostanek pa drugi mesec, da dolg ne bo vedno večji. Ponovno pa prosimo vse gg. naročnike, naj agiti- raje med tovariši za list in mu pridobijo novih naročnikov. Uprava.

Tajništvo Zveze državnih nameščencev in upokojencev posluje za stranke vsak dan razen sobot in dni pred prazniki ter nedelj, oziroma praznikov, od 18. do 20. ure v prostorih Zveze v Ljubljani, Franciškaška ulica 6, I. nadstropje, desno. Telefon Zveze ima števil 3474.

Društvo državnih upokojencev in upokojenk v Ljubljani posluje za svoje člane v pisarni Zveze državnih nameščencev in upokojencev v Ljubljani, Franciškaška ulica števil 6, I. nadstropje, desno, in sicer samo ob torkih od 4. do 6. ure popoldne. Ob drugih dneh, razen navedenih, tajništvo društva državnih upokojencev in upokojenk svojim članom v navedenih prostorih ne more dati nobenih pojasnil, informacij, nasvetov itd. Zato naj se vsi člani točno drže navedenih uradnih ur, ali naj se pa pisмено obračajo na imenovano društvo.

Predložitev prijav po upokojen- cih za prejemanje draginjskih doklad. Da se kontrolira pravica, prejemati draginjske doklade, morajo po členu 141. pravilnika za delo računovodstvenih oddelkov finančnih direktij predložiti vsi upokojenci odseku za računovodstvo vsako leto v začetku meseca oktobra predpisane prijave za prejemanje draginjske doklade. Za otroke, stare preko 16 let, ki se redno šolajo, se morajo priložiti prijavam tudi potrdila šole o rednem šolanju. Vsled tega se vsi v Ljubljani biva- joči upokojenci obveščajo, da dobe predpisane tiskovine za prijavo pri odseku

za računovodstvo, referatu za civilne in vojaške mirove, Krekov trg, pri- tličje, soba števil 6 v času od 1. do 10. oktobra 1930., kjer naj se vsi upo- kojenci osebno, toda le v tem času, zglase. Izven Ljubljane biva- jočim upokojencem se bodo dostavile pri- jave po pošti. Pravilno izpolnjene in po dveh aktivnih ali upokojenih dr- žavnih uradnikih potrjene prijave se morajo takoj vrniti temu odseku. Upokojencem, ki se ne bodo odzvali temu pozivu, se bodo ustavilo izplače- vanje draginjske doklade. Pri tej pri- liki se vsi upokojenci ponovno opo- zarjajo, naj v bodoče vsako spremem- bo bivališča javijo najpozneje do 10. vsakega meseca. — Dravska finančna direkcija — odsek za računovodstvo. — Za šefa odseka za računovodstvo: Šircelj, s. r.

Uslužbeni davek — neposredni davek. Mestno načelnštvo v Zagrebu je izdalo odlok, s katerim je odklonilo izstavitev spričevala o siromaštvu stranki — državnemu uslužbencu, ki prejema mesečno 3850 Din službenih prejemkov. Ta odlok je utemeljevalo mestno načelnštvo s tem, da prosilec plača več nego 10 Din letnega nepo- srednega davka in torej z ozirom na zakon o taksah in pristojbinah od 25. oktobra 1923., točka 6., čl. 5., nima prava do spričevala o siromaštvu. Ker se je stranka, kateri se je izstavitev ubožnega spričevala odklonila, prito- žila na finančno ministrstvo, je odde- lek za davke imenovanega ministrstva z rešitvijo od 9. marca 1929., št. 20.282 pojasnil, da je uslužbeni davek sma- trati za neposredni davek. Zato se pri- tožniku, ki plača več kot 10 Din let- nega davka od službenih prejemkov, ne more izdati spričevala o siromaš- nosti, ki bi ga oproščalo plačila taksa.

Besedilo na denarnih nakaznicah za inozemstvo. Po pravilniku k lon- donski konvenciji glede nakaznic mo- ra biti znesek pač označen v latinici z besedami, ni pa določeno, v katerem jeziku. Ministrstvo pošte je odredilo, da morajo biti nakazniški zneski na nakaznicah za inozemstvo označeni z besedami tudi v francoščini. Nekateri poštni uradi pa so to odredbo tako tolmačili, da morajo imeti tudi na- kaznice iz tujih držav v Jugoslavijo zneske označene v francoščini. Mini- strstvo je sedaj odredilo, da morajo pošte te nakaznice sprejemati in jih izročati naslovljencem.

Vozne ugodnosti na parobrodih Jadranske plovitbe. Po sporazumu z generalno direkcijo železnic imajo aktivni uslužbenci državnih prometnih

ustanov pravico na 75% popusta od normalnih vozni cen na ladjah Ja- dranske plovitbe. Družinski člani aktivnih uslužbencev državnih pro- metnih ustanov imajo pa 50% popu- sta na vozni cenah.

Dolžnost zglasevanja. Nove za- konske določbe o prijavljanju tujcev poznajo za prekršitve zglasevalnih predpisov policijske kazni, dočim je prej slične prestopke kaznovalo red- no sodišče. O zglasevanju tujcev vo- dijo zdaj policijska oblastva točno evidenco. Zaradi neprijavljenja tuj- cev, kakor tudi hišnih poslov je bilo doslej kaznovanih že prav mnogo hiš- nih lastnikov in delodajalcev. Ker so kazni zelo občutne, opozarjamo čita- telje, naj se točno drže zglasevalnih predpisov. Ob priliki jih priobčimo v izveščku.

Opozarjamo na današnji oglas tvrdke DRAGO GORUP & CO. «.

Pregled avtomobilov v Ljubljani. Meseca avgusta je pregledovala po- sebna komisija avtomobilska vozila koncesijoniranih podjetij. Komisija je uradno ugotovila, da je med avto- busi precej takih, ki so potrebni po- pravila in so bili trije vozovi ozna- čeni za nesposobne, da vrše še nada- lje prometno službo. Taki pregledi naj bi se vršili čim pogosteje, da se preprečijo razne nesreče, katerim so po navadi vzrok obrabljeni in poško- dovani vozila. V interesu varnosti potnikov bi bilo želeli, da policija tudi točno nadzira, kako se izvršujejo predpisi o obtežitvi voz, ker so pre- obtežitve na dnevnem redu. Posebno zvečer in ob nedeljah so avtobusi redno občutno prenapolnjeni.

Sanatorij za železničarje. Poročali smo že v našem listu, da je prometno ministrstvo sklenilo, da zgradi nekje v Sloveniji sanatorij za jetične želez- ničarje. Glede kraja, kjer naj bi bil sanatorij stal, dolgo ni bilo mogoče najti prave rešitve. Prvotno so name- ravali postaviti to zdravilišče v Vrh- logi pri Slovenski Bistrici na Pohorju. Preiskani so bili že vsi pogoji, poseb- no vprašanje podnebja se je vsestran- ski razmotrivalo ter je tudi dunajska meteorološka postaja podala svoje mišljenje in zbrane podatke o klima- tičnih razmerah tega kraja. V zad- njem času se pa čuje, da se mislijo pristojni činitelji odločiti za drug kraj, nekje na Gorenjskem, kar je v bivši mariborski oblasti zbudilo vzne- mirjenje in mnogoštevilne peticije, naj se sanatorij zgradi, kakor je bilo prvotno projektirano, na Pohorju.

Krojaški atelje FRAN IGLIČ, LJUBLJANA Pražakova ulica.

Izdeluje se za dame in gospode po najnovejših krojih. — Lastna zaloga modnega blaga. — Uradnikom znaten popust ali na obroke.

Veletrgovina A. ŠARABON V LJUBLJANI

priporoča specerijsko blago, raznovrstno žganje, moko in deželne pridelke. — Raznovrstno rudninsko vodo.

Telefonska števil 2412

Števil. pošt. hran. 11.165

Vzajemna posojilnica v Ljubljani

r. z. z. o. z.

Miklošičeva cesta 7

v lastni palači, dovoljuje pod ugodnimi pogoji vsako- vrstne kredite in posojila državnim uslužbencem proti poroštvu, zaznambi na prejemke, zastavi življen- skih polic in vrednostnih listin ter vknjižbi na posestva. Odplačilo v mesečnih obrokih. Uradne ure od 8.—2.

LJUBLJANA, blizu Prešernovega spomenika. Telefon 2913. Pouk v vezenju brezplačen. Večletna garancija. Delavnica za popravila.

Najboljši

šivalni stroji in kolesa znamke GRITZNER in ADLER ter švicarski ple- tilni stroji, Dubied- za rodbino, obrt in industrijo

Josipa Petelinca

Priporočamo tvrdko
M. Tičar, Ljubljana
za nakup vseh pisarniških in šolskih potrebščin.

L. Mikuš

Ljubljana, Mestni trg 15

priporoča svojo zalogo

dežnikov ter sprehajalnih palic
Popravila se izvršujejo točno in solidno

Miroslava Leitgeb

Ljubljana, Jurčičev trg 3.

Strojno in ročno vezenje zaves, pregrinj, perila in oblek v najsolidnejši izdelavi.

Priporoča se

modna trgovina

T. EGER

LJUBLJANA

Sv. Petra cesta 2

Prva jugoslovanska tovarna dežnikov

JOSIP VIDMAR

LJUBLJANA

PRED ŠKOFIJO ŠTEV. 19

Solidnost v kvaliteti in ceni. — Točnost in natančnost v izvrše- vanju n a r o č i l l

E N G R O S !

E N D E T A I L !

Ustanovljena 1. 1882.

C. J. HAMANN Ljubljana

Vam nudi najsolidnejši vir nakupa perila, opreme nevest in novorojenčkov, perja, modnih potrebščin - Predtiskarija modernih ročnih del.